

ONDOKUZ MAYIS ÜNİVERSİTESİ
ELEKTRİK - ELEKTRONİK MÜHENDİSLİĞİ

Algılayıcılar ve Dönüştürücüler

Konu:MPU6050 Sensörü, İvme ve Gyro Verilerinin Okunması

Hazırlayanlar:

BATUHAN TOPAL / 17060071

Caner ADSOY / 17060032

MUHAMMET MERT ÇAKIR /17060101

ÖMER FARUK BOZ / 17060057

Ders Sorumlusu : Dr. Öğretim Üyesi İLYAS EMİNOĞLU

Samsun

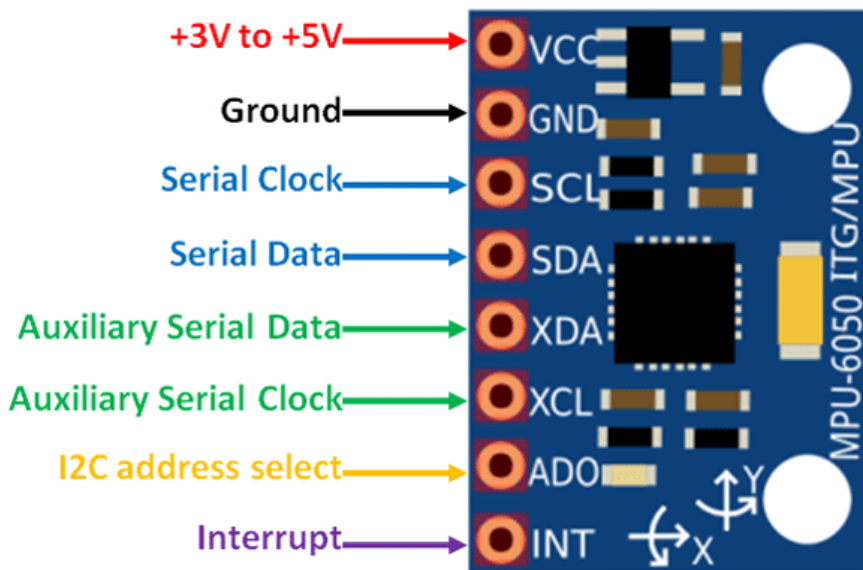
2021

MPU6050 Sensörü

MPU6050 3 eksenli gyro ve 3 eksen açısal ivme ölçer olan IMU sensörüdür. Toplam 6 çıkış veren bu sensör iletişim için I2C protokolünü kullanır. I2C’de veri iletişimi için SCL ve SDA hatları bulunur. MPU 6050 gibi IMU sensörleri elektronik cihazların çoğunda kullanılır. Akıllı saatler, Fitbit bantları, Robotlar, Drone ,Gimball ve akıllı telefonlarda kullanılmaktadır.

MPU6050 Sensör Pinleri

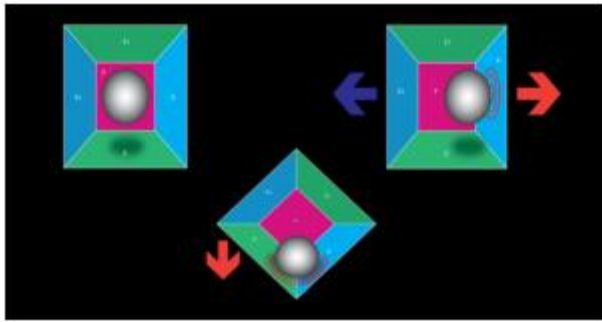

1.İvme Ölçer

A-Özellikleri

- Programlanabilir tam ölçek aralığı $\pm 2g$, $\pm 4g$, $\pm 8g$ ve $\pm 16g$ olan dijital çıkışlı üç eksenli ivmeölçer
- Entegre 16 bit ADC'ler, herhangi bir harici çoklayıcı gerektirmeden ivmeölçerlerin eşzamanlı örneklemesini sağlar
- İvmeölçer normal çalışma akımı: $500\mu A$
- Düşük güç ivmeölçer modu akımı: 1.25Hz'de $10\mu A$, 5Hz'de $20\mu A$, 20Hz'de $60\mu A$, 40Hz'de $110\mu A$
- Yön tespiti ve sinyal verme
- Dokunma algılama
- Kullanıcı tarafından programlanabilen kesintiler(interrupt)

İvme ölçer Piezoelektrik etkisi ile çalışmaktadır. Piezoelektrik bazı malzemelerin üzerine mekanik olarak bir kuvvet uygulanması sonucunda ortaya çıkan elektriktir. Sensör kuvvet olarak yer çekimini kullanarak değer verir.

B-İvme Ölçer Kullanım Alanları

Akselometre (ivmeölçer) akıllı telefonlarımızda bulunur ve pusula uygulamasının doğru çalışmasını sağlar. Yüksek hassasiyete sahip ivme ölçerler gemi, uçak ,denizaltılarda kullanılır. Teknolojik cihazlarda titreşimi ölçer ve belirli aralıkta kalmasını sağlar ayrıca kameralar da kullanım alanındandır.

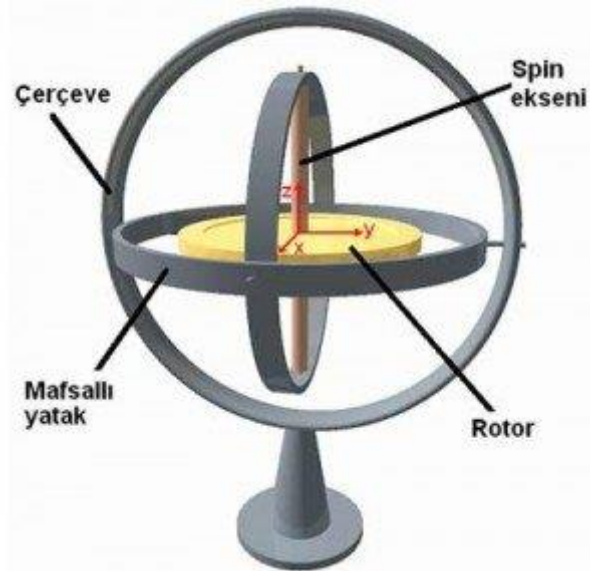
2.Jiroskop

A-Özellikleri

- ± 250 , ± 500 , ± 1000 ve ± 2000 ° / sn'lik kullanıcı tarafından programlanabilir tam ölçek aralığına sahip dijital çıkışlı X, Y ve Z Eksenli açısal oran sensörleri (jiroskoplar)
- FSYNC pinine bağlı harici senkronizasyon sinyali; görüntü, video ve GPS senkronizasyonunu destekler

- Entegre 16 bit ADC'ler, jiroskopların aynı anda örneklenmesini sağlar
- Gelişmiş önyargı ve hassasiyet sıcaklık kararlılığı, kullanıcı kalibrasyonu ihtiyacını azaltır
- Geliştirilmiş düşük frekanslı gürültü performansı
- Dijital olarak programlanabilir düşük geçişli filtre
- Jiroskop çalışma akımı: 3.6mA
- Bekleme akımı: 5 μ A
- Fabrikada kalibre edilmiş hassasiyet ölçek faktörü

Jiroskop, dönen bir disk, çark olarak da bilinir. Merkezkaç kuvveti ile çalışır. Bir jiroskop, dönen bir çark, rotor ve eksenden oluşur. Eksen, rotor içinde dönebileceği bir çembere yataklanmış şekildedir. Çember de dik açı ile başka bir çembere bağlanmıştır. İç ve dış çemberle dik açı yapan bir çerçeveye kenetlenmiş şekilde bir de dış çemberi bulunur. Dönüş eksenini her hangi bir yönde olabilir. Jiroskopların dışındaki çerçeve dengeleme çemberi ile desteklenmiştir

B-Jiroskop Kullanım Alanları

Jiroskop açısal hızı ölçmek veya korumak için kullanılan bir cihazdır. Elektronik cihazlarda bulunan mikroçip paketlenmiş MEMS jiroskopları, katı hal halka lazerleri, fiber optik jiroskoplar ve son derece hassas kuantum jiroskopu gibi diğer çalışma prensiplerine dayalı jiroskoplar da mevcuttur. Jiroskop uygulamaları Hubble Teleskopu gibi veya suyun altındaki bir denizaltının çelik gövdesinin içindeki navigasyon sistemlerini içerir. Hassasiyetlerinden dolayı jiroskoplar, jeotheodolitlerde, tünel madenciliğinde yönünü korumak için de kullanılır. Jiroskopların, manyetik pusulaları gemilerde, uçaklarda ve uzay gemilerinde, genel olarak taşıtlarda stabiliteyi sağlamak için kullanılır.

Uçak Hareket Eksenleri

Uçaklar 3 eksen üzerinde hareket ederler. Bunlar Longitudinal Axis (Boylamsal Eksen), Vertical Axis (Dikey Eksen) ve Lateral Axis (Yatay Eksen) dir.

Boylamsal Eksen: Bir uçağın ağırlık merkezinden geçen burnundan kuyruğuna uzanan eksendir. Uçağın bu eksen etrafında yaptığı harekete (Roll) yatış hareketi denir.

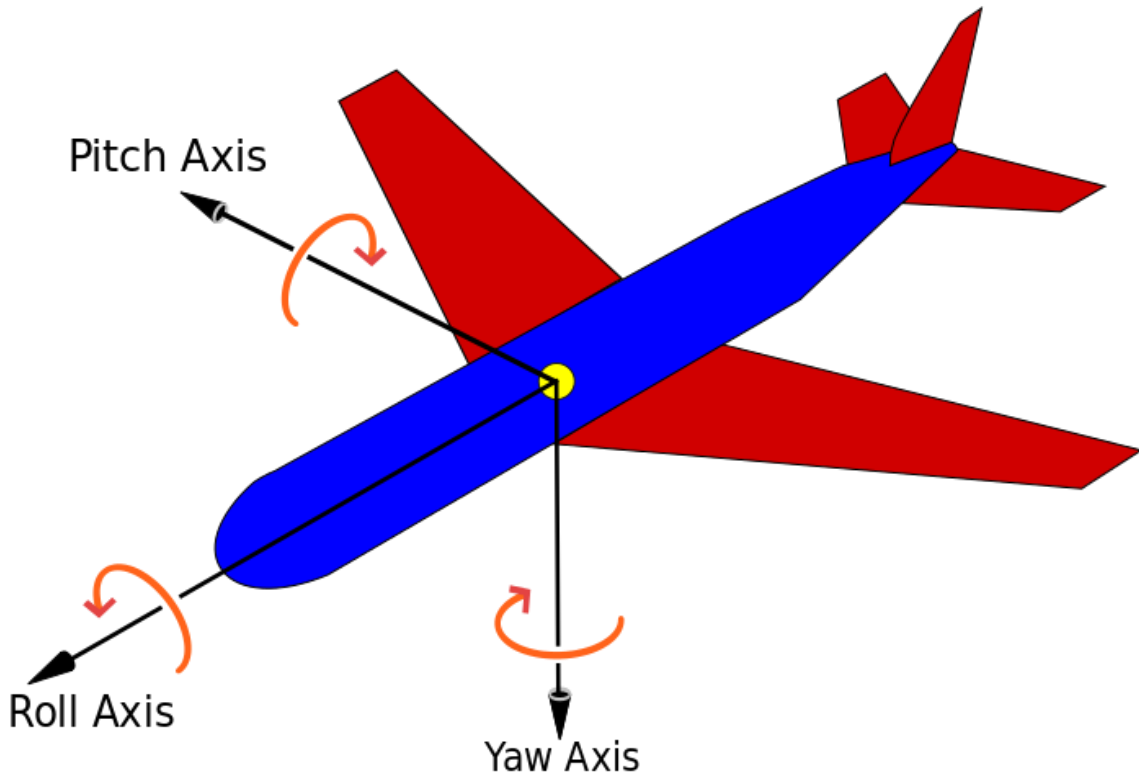
Uçağın bu eksen etrafında yaptığı hareketler aileron, elevon veya spoiler ile kontrol edilir.

Yatay Eksen: Uçağın ağırlık merkezinden geçerek bir kanat ucundan diğer kanat ucuna doğru uzanan eksendir. Bir uçağın bu eksen etrafında yaptığı harekete (Pitch) yunuslama denir.

Uçağın bu eksen etrafında yaptığı yunuslama hareketi, irtifa dümeni (elevator), hareketli yatay stabilize (stabilizator) ve bazı uçaklarda elevonlar tarafından kontrol edilir.

Dikey Eksen: Uçağın ağırlık merkezinden geçerek gövde üst kısmından gövde alt kısmına uzanan eksendir. Bir uçağın dikey eksen etrafında yaptığı harekete (Yaw) Dönme hareketi denir.

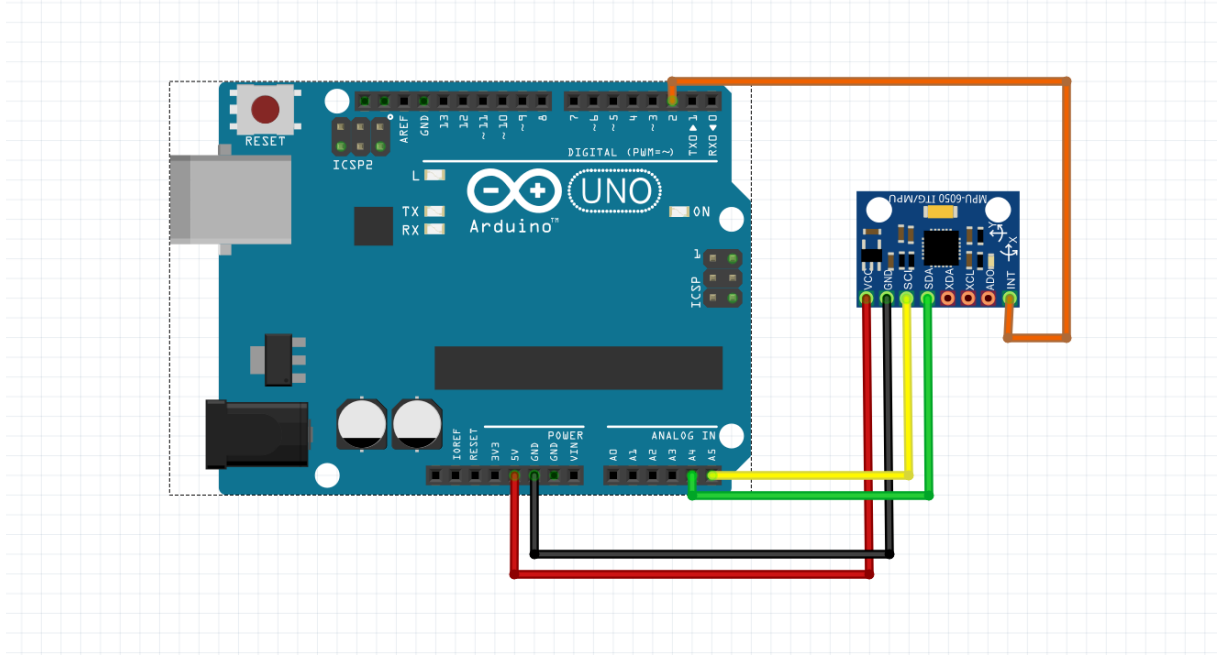
Uçağın dikey eksen etrafındaki hareketi (rudder) istikamet dümeni tarafından sağlanır.

Arduino MPU6050 Sensörü Kullanımı

1.Uygulama: Sensörden Gelen Veriler ile Nesnenin Hareketinin Sağlanması

Bağlantı Seması

Arduino Kodları

MPU6050_DMP6 | Arduino 1.8.13
Dosya Düzgüle Taglar Araçlar Yardım

```
MPU6050_DMP6 $
#include "I2Cdev.h"
#include "MPU6050_6Axis_MotionApps20.h"
#if I2CDEV_IMPLEMENTATION == I2CDEV_ARDUINO_WIRE
#include "Wire.h"
#endif

MPU6050 mpu;
#define OUTPUT_READABLE_YAWPITCHROLL
#define OUTPUT_TEAPOT

#define INTERRUPT_PIN 2 // use pin 2 on Arduino Uno & most boards
#define LED_PIN 3 // (Arduino is 13, Teensy is 11, Teensy++ is 6)
bool blinkState = false;

// MPU control/status vars
bool dmpReady = false; // set true if DMP init was successful
uint8_t mpuIntStatus; // holds actual interrupt status byte from MPU
uint8_t devStatus; // return status after each device operation (0 = success, != 0 = error)
uint16_t packetSize; // expected DMP packet size (default is 42 bytes)
uint16_t fifoCount; // count of all bytes currently in FIFO
uint8_t fifoBuffer[64]; // FIFO storage buffer
uint16_t aci_y ;
```

Kullandığımız kütüphaneleri dahil ettik.

MPU6050 Sensörüne bir isim verdik.
Yaw,Pitch ve Roll hareketlerinin tanımladık.
Led'in ilk durumunu False ayarladık

MPU'nun veri okunması için gerekli değişkenleri tanımladık

```
// orientation/motion vars
Quaternion q;          // [w, x, y, z]      quaternion container
VectorInt16 aa;         // [x, y, z]        accel sensor measurements
VectorInt16 aaReal;     // [x, y, z]        gravity-free accel sensor measurements
VectorInt16 aaWorld;    // [x, y, z]        world-frame accel sensor measurements
VectorFloat gravity;    // [x, y, z]        gravity vector
float euler[3];         // [psi, theta, phi] Euler angle container
float ypr[3];          // [yaw, pitch, roll] yaw/pitch/roll container and gravity vector
```

Sensörden gelen verilerin
içine kaydedileceği dizileri
tanımladık

```
// packet structure for InvenSense teapot demo
uint8_t teapotPacket[14] = { '$', 0x02, 0,0, 0,0, 0,0, 0x00, 0x00, '\r', '\n' };

volatile bool mpuInterrupt = false;     // indicates whether MPU interrupt pin has gone high
void dmpDataReady() {
    mpuInterrupt = true;
}
```

```
void setup() {
    // join I2C bus (I2Cdev library doesn't do this automatically)
    #if I2CDEV_IMPLEMENTATION == I2CDEV_ARDUINO_WIRE
        Wire.begin();
        Wire.setClock(400000); // 400kHz I2C clock. Comment this line if having compilation difficulties
    #elif I2CDEV_IMPLEMENTATION == I2CDEV_BUILTIN_FASTWIRE
        Fastwire::setup(400, true);
    #endif
}
```

I2C Haberleşmesini
başlattık

```
Serial.begin(9600);
while (!Serial); // wait for Leonardo enumeration, others continue immediately
```

Verilerin Ekranda görülmesi için
Serial Haberleşmesi Başlattık

```
// initialize device
Serial.println(F("Initializing I2C devices..."));
mpu.initialize();
pinMode(INTERRUPT_PIN, INPUT);
```

MPU6050 'yi başlattık.
Interrupt(Kesme) Pinini INPUT olarak
belirledik

```
// verify connection
Serial.println(F("Testing device connections..."));
Serial.println(mpu.testConnection() ? F("MPU6050 connection successful") : F("MPU6050 connection failed"));
```

```
// wait for ready
Serial.println(F("\nSend any character to begin DMP programming and demo: "));
while (Serial.available() && Serial.read()); // empty buffer
while (!Serial.available()); // wait for data
while (Serial.available() && Serial.read()); // empty buffer again

// load and configure the DMP
Serial.println(F("Initializing DMP..."));
devStatus = mpu.dmpInitialize();
```

Verilerin okunmadan önceki son
hazırlıklarını yaptık
Buffer sıfırlandı(Verilerin içine
yazılacağı diziler)

```
// supply your own gyro offsets here, scaled for min sensitivity
mpu.setXGyroOffset(220);
mpu.setYGyroOffset(76);
mpu.setZGyroOffset(-85);
mpu.setZAccelOffset(1788); // 1688 factory default for my test chip
```

MPU Offset degerleri
ayarlandı.

```
// make sure it worked (returns 0 if so)
if (devStatus == 0) {
    // Calibration Time: generate offsets and calibrate our MPU6050
    mpu.CalibrateAccel(6);
    mpu.CalibrateGyro(6);
    mpu.PrintActiveOffsets();
    // turn on the DMP, now that it's ready
    Serial.println(F("Enabling DMP..."));
    mpu.setDMPEnabled(true);

    // enable Arduino interrupt detection
    Serial.print(F("Enabling interrupt detection (Arduino external interrupt "));
    Serial.print(digitalPinToInterrupt(INTERRUPT_PIN));
    Serial.println(F(")..."));
    attachInterrupt(digitalPinToInterrupt(INTERRUPT_PIN), dmpDataReady, RISING);
    mpuIntStatus = mpu.getIntStatus();

    // set our DMP Ready flag so the main loop() function knows it's okay to use it
    Serial.println(F("DMP ready! Waiting for first interrupt..."));
    dmpReady = true;

    // get expected DMP packet size for later comparison
    packetSize = mpu.dmpGetFIFOPacketSize();
}
```

Sensörün çalışır durumda olduğu kontrol edilerek döngünün içine girilir.

Burada kalibrasyon ayarları yapılır. Ardından Kesme için kullanıcıdan bir harf girilmesi istenir.

```
} else {
    // ERROR!
    // 1 = initial memory load failed
    // 2 = DMP configuration updates failed
    // (if it's going to break, usually the code will be 1)
    Serial.print(F("DMP Initialization failed (code "));
    Serial.print(devStatus);
}
```

Eğer ki sensörün bağlantısında bir sorun olursa Kullanıcıya hata mesajını bildirir

```
// configure LED for output
pinMode(LED_PIN, OUTPUT);
}
```

Led ,Çıkış pini olarak tanımlandı.

```
void loop() {
    // if programming failed, don't try to do anything
    if (!dmpReady) return;
    // read a packet from FIFO
    if (mpu.dmpGetCurrentFIFOPacket(fifoBuffer)) { // Get the Latest packet
        #ifdef OUTPUT_READABLE_QUATERNION
            // display quaternion values in easy matrix form: w x y z
            mpu.dmpGetQuaternion(&q, fifoBuffer);
            Serial.print("quat\t");
            Serial.print(q.w);
            Serial.print("\t");
            Serial.print(q.x);
            Serial.print("\t");
            Serial.print(q.y);
            Serial.print("\t");
            Serial.println(q.z);
        #endif

        #ifdef OUTPUT_READABLE_EULER
            // display Euler angles in degrees
            mpu.dmpGetQuaternion(&q, fifoBuffer);
            mpu.dmpGetEuler(euler, &q);
            Serial.print("euler\t");
            Serial.print(euler[0] * 180/M_PI);
            Serial.print("\t");
            Serial.print(euler[1] * 180/M_PI);
        #endif
    }
}
```

Sonsuz döngünün içine girildi.

Eğer program çalışmazsa programı sonlandıran kod en başa yazıldı


```

#ifdef OUTPUT_READABLE_YAWPITCHROLL
    // display Euler angles in degrees
    mpu.dmpGetQuaternion(&q, fifoBuffer);
    mpu.dmpGetGravity(&gravity, &q);
    mpu.dmpGetYawPitchRoll(ypr, &q, &gravity);
    Serial.print("ypr\t");
    Serial.print(ypr[0] * 180/M_PI);
    Serial.print("\t");
    Serial.print(ypr[1] * 180/M_PI);
    Serial.print("\t");
    Serial.println(ypr[2] * 180/M_PI);
#endif

```

Yaw,Pitch,Roll
Hareketlerinden elde edilen
veriler gerekli formüller
kullanılarak hesaplandı ve
ekrana yazdırıldı

```

#ifdef OUTPUT_READABLE_REALACCEL
    // display real acceleration, adjusted to remove gravity
    mpu.dmpGetQuaternion(&q, fifoBuffer);
    mpu.dmpGetAccel(&aa, fifoBuffer);
    mpu.dmpGetGravity(&gravity, &q);
    mpu.dmpGetLinearAccel(&aaReal, &aa, &gravity);
    Serial.print("areal\t");
    Serial.print(aaReal.x);
    Serial.print("\t");
    Serial.print(aaReal.y);
    Serial.print("\t");
    Serial.println(aaReal.z);
#endif

```

MPU6050 Sensöründen
gelen açı değerlerini ham
olarak ekrana
yazdırılması istenirse
kodun başına
tanımlanmalıdır.

```

#ifdef OUTPUT_READABLE_WORLDACCEL
    // display initial world-frame acceleration, adjusted to remove gravity
    // and rotated based on known orientation from quaternion
    mpu.dmpGetQuaternion(&q, fifoBuffer);
    mpu.dmpGetAccel(&aa, fifoBuffer);
    mpu.dmpGetGravity(&gravity, &q);
    mpu.dmpGetLinearAccel(&aaReal, &aa, &gravity);
    mpu.dmpGetLinearAccelInWorld(&aaWorld, &aaReal, &q);
    Serial.print("aworld\t");
    Serial.print(aaWorld.x);
    Serial.print("\t");
    Serial.print(aaWorld.y);
    Serial.print("\t");
    Serial.println(aaWorld.z);
#endif

#ifdef OUTPUT_TEAPOT
    // display quaternion values in InvenSense Teapot demo format:
    teapotPacket[2] = fifoBuffer[0];
    teapotPacket[3] = fifoBuffer[1];
    teapotPacket[4] = fifoBuffer[4];
    teapotPacket[5] = fifoBuffer[5];
    teapotPacket[6] = fifoBuffer[8];
    teapotPacket[7] = fifoBuffer[9];
    teapotPacket[8] = fifoBuffer[12];
    teapotPacket[9] = fifoBuffer[13];
    Serial.write(teapotPacket, 14);
    teapotPacket[11]++; // packetCount, loops at 0xFF on purpose
#endif

```

```

// blink LED to indicate activity
blinkState = !blinkState;
digitalWrite(LED_PIN, blinkState);

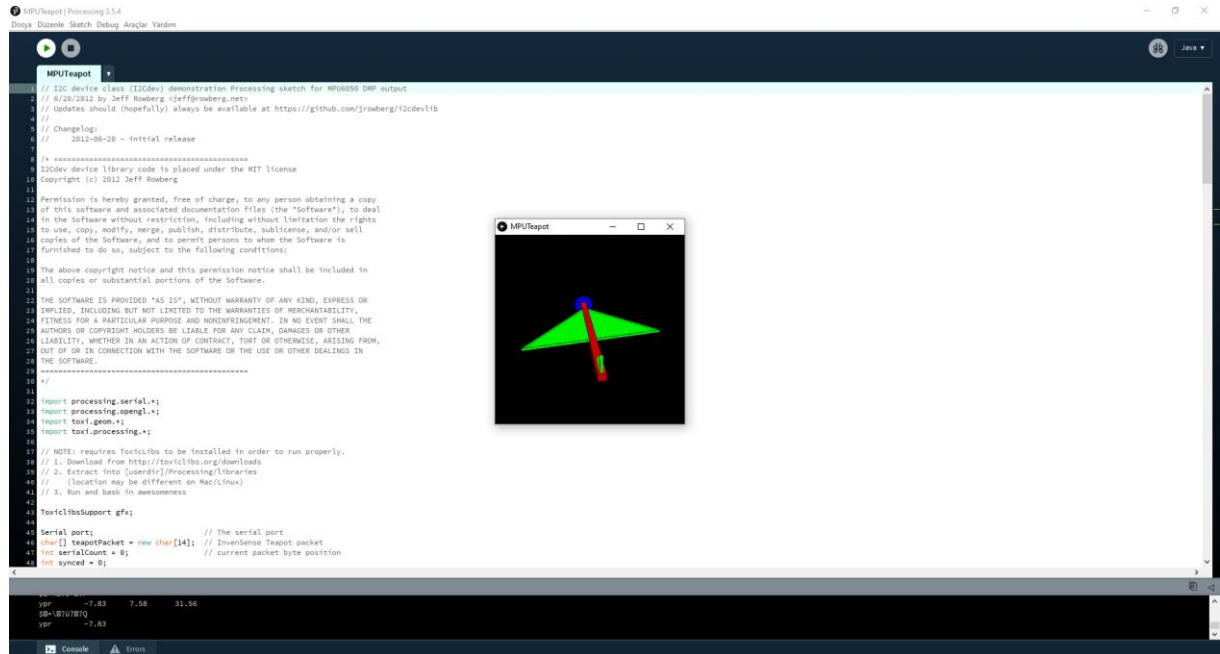
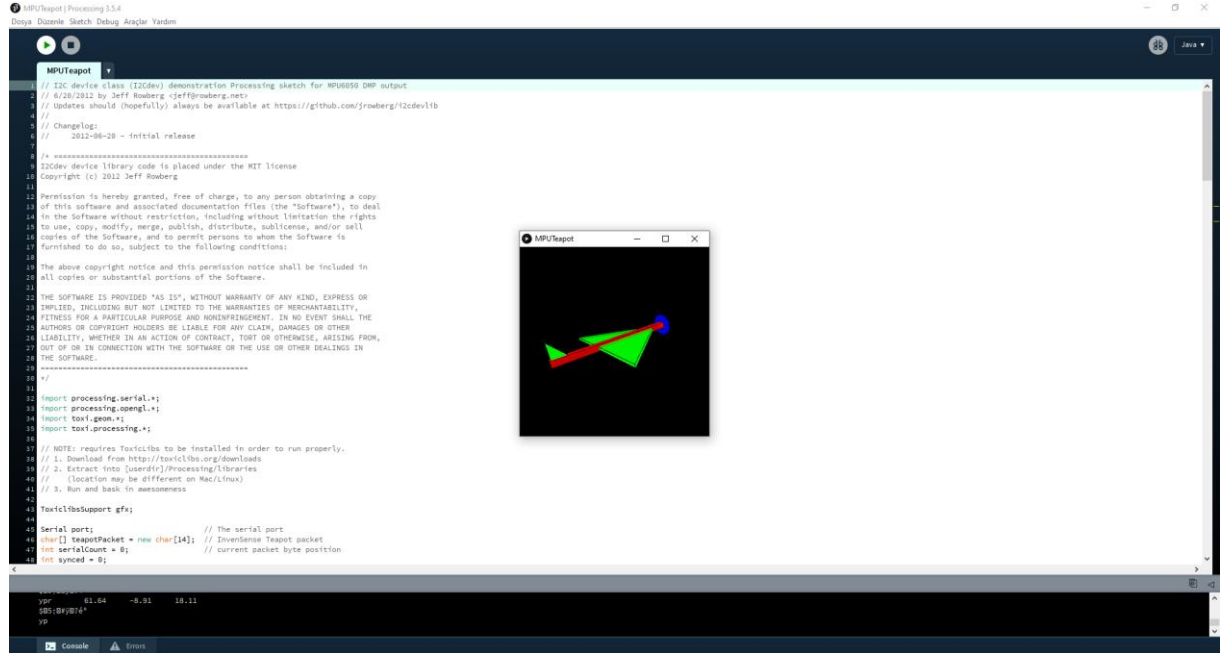
```

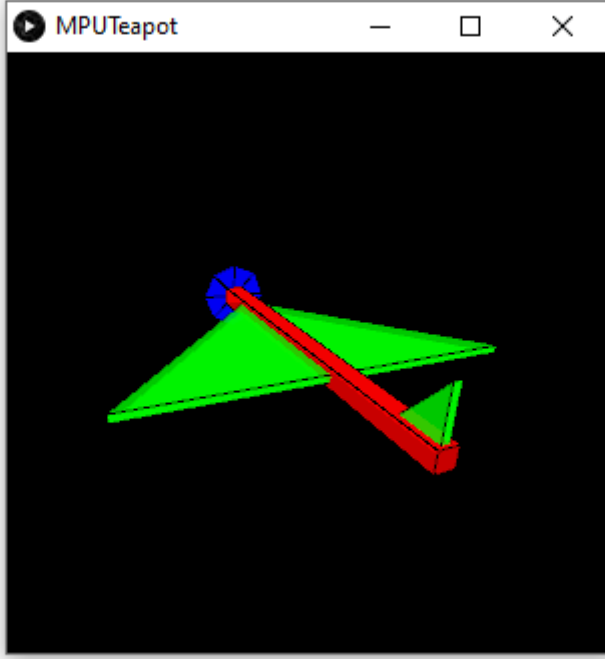
Verilerin geldiğini anlamak
için devreye bağlanan led ,her
veri geldiğinde yanıp söner

Kodlarımızı Arduino Uno kartımıza yüklüyoruz...

Processing Uygulamasına yüklediğimiz kodları çalıştırdıktan bir kaç saniye sonra veriler Arduino'dan Ekran(Processing) aktarılır.

Sensörü x,y,z ekselerinde hareket ettirdiğimizde ekrandaki model uçağın aynı eksenlerde hareket ettiğini görebiliriz.

2.Uygulama: Sensörden Gelen İşlenmemiş İvme ve Gyro Verilerinin Ekranda Görülmesi

Arduino Kodları

<pre>#include <I2Cdev.h> #include <helper_3dmath.h> #include <MPU6050.h></pre>	İ2C ve MPU6050 Kütüphaneleri dahil edildi.
<pre>MPU6050 accelgyro; // Mpu6050 sensör tanımlama int16_t ax, ay, az; //ivme tanımlama int16_t gx, gy, gz; //gyro tanımlama</pre>	Sensör tanımlandı. İvme ve gyro verileri tanımlandı
<pre>void setup() { Wire.begin(); Serial.begin(38400); Serial.println("İ2C cihazlar başlatılıyor..."); accelgyro.initialize(); Serial.println("Test cihazı bağlantıları..."); Serial.println(accelgyro.testConnection() ? "MPU6050 bağlantı başarılı" : "MPU6050 bağlantısı başarısız"); } void loop() { accelgyro.getMotion6(&ax, &ay, &az, &gx, &gy, &gz); // ivme ve gyro değerlerini okuma //açısal ivmeleri ve gyro değerlerini ekrana yazdırma Serial.print("İvme :"); Serial.print(ax); Serial.print("\t"); Serial.print(ay); Serial.print("\t"); Serial.print(az); Serial.print("\t"); Serial.print("Gyro:"); Serial.print("\t"); Serial.print(gx); Serial.print("\t"); Serial.print(gy); Serial.print("\t"); Serial.println(gz); }</pre>	İ2C Haberleşmesi başlatıldı. Sensör bağlantısı kontrol edildi. Durum raporu uygun bir mesajla ekrana yazdırıldı
	Sensörden gelen ivme ve gyro değerleri değişkenlerin içine aktarıldı.
	İvme ve Gyro Değerleri Ekrana yazdırılır.

COM5							Gönder
ivme :	17412	156	400	Gyro:	-502	-164	130
ivme :	17372	244	692	Gyro:	-490	-165	94
ivme :	17328	204	488	Gyro:	-496	-151	114
ivme :	17228	224	484	Gyro:	-479	-159	148
ivme :	17356	152	632	Gyro:	-486	-139	113
ivme :	17372	236	556	Gyro:	-489	-144	109
ivme :	17288	216	548	Gyro:	-493	-167	119
ivme :	17472	128	576	Gyro:	-501	-152	88
ivme :	17336	176	472	Gyro:	-503	-118	161
ivme :	17412	148	596	Gyro:	-482	-177	140
ivme :	17352	164	428	Gyro:	-496	-166	117
ivme :	17424	168	584	Gyro:	-498	-168	146
ivme :	17288	148	600	Gyro:	-515	-151	93
ivme :	17260	188	400	Gyro:	-483	-143	137
ivme :	17348	272	520	Gyro:	-476	-149	134
ivme :	17420	196	332	Gyro:	-463	-153	112
ivme :	17424	148	520	Gyro:	-489	-173	153
ivme :	17400	160	512	Gyro:	-498	-155	128
ivme :	17404	264	548	Gyro:	-496	-158	110
☐ Otomatik Kaydırma ☐ Zaman damgasını göster							Yeni Satır 38400 baud Çıkışı temizle